

بارم	محل مهر یا امضای مدیر	بسمه تعالی جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش و پژوهش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران	نوبت امتحانی: پیاپی نهم ۹۸ سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ نام و نام خانوادگی: پایه: یازدهم کلاس: نام دبیر:										
	 تاریخ امتحان: ۹۸ / ۰۹ / ۰۷ درس: فارسی ۲ زمان امتحان: ۷۵ دقیقه	دبیرستان غیر دولتی دکتر حسابی											
۰/۵	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) ۱- معنی واژه‌های مشخص شده را با توجه به عبارت‌های زیر بنویسید. الف) جلال‌الدین محمد به اصرار مریدان و شاگردان پدر، مجالس درس و وعظ را به عهده گرفت. ب) سپیده‌ی فردای گنج بهانه‌ی و صغیر گلوله‌های توپ روس باز شد. ۲- با توجه به جدول معنایی هریک از توضیحات قسمت الف را در قسمت ب انتخاب کنید.												
۰/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>استشهادنامه، متنی که برای تبرئه ی خویش به امضای بزرگان حکومت رسانده بود</td> <td>اختلاف</td> </tr> <tr> <td>رفت و آمد</td> <td>تعاون</td> </tr> <tr> <td></td> <td>محضر</td> </tr> <tr> <td></td> <td>دستوری</td> </tr> </tbody> </table>			الف	ب	استشهادنامه، متنی که برای تبرئه ی خویش به امضای بزرگان حکومت رسانده بود	اختلاف	رفت و آمد	تعاون		محضر		دستوری
الف	ب												
استشهادنامه، متنی که برای تبرئه ی خویش به امضای بزرگان حکومت رسانده بود	اختلاف												
رفت و آمد	تعاون												
	محضر												
	دستوری												
۰/۵	۳- معادل معنایی واژگان (مدار، آوردگاه) را در اشعار زیر بنویسید. از آنها که خوین سفر کرده‌اند سفر بر مدار خطر کرده‌اند نهادند آورد گاهی چنان که کم دیده باشد زمین و زمان												
۰/۵	۴- نادرستی‌های املایی را در عبارات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. الف) گوهری بود در خزانه‌ی غیب که آن را از نظر خاضنان پنهان داشته بود. ب) بسیار دعا کرد و گفت: این سلت فخر است پذیرفتم و باز دادم.												
۱	۵- املای درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) گفت: به (مأونت - معونت) و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم. ب) اگر لطفش (قرین - غرین) حال گردد همه ادب‌ارها اقبال گردد. ج) پیوند کایی (مهر - محتر) آهرمن است جهان آفرین را به دل دشمن است. د) اوست که عادل مطلق است و (خان - خوان) عدل خود را بر همگان گسترده باشد.												
۰/۵	۶- نقش تبعی را در عبارت زیر معین کنید. شاهزاده نوجوان، میرزاعیسی قائم مقام (قائم مقام اول، پدر ابوالقاسم) را نه تنها وزیر خردمند، بلکه مرشد و پدر معنوی خود می‌دانست.												
نمره ورقه (به عدد):		نمره تجدید نظر (به عدد):											
به حروف:		به حروف:											
نام و نام خانوادگی دبیر:		نام و نام خانوادگی دبیر:											
تاریخ / امضاء:		تاریخ / امضاء:											

دنباله سوال امتحان درس:

دبیرستان غیر دولتی دکتر حسابی

صفحه: ۲

بارم

۷- جدول روبرو را کامل کنید.

فعل	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی
گفت			

۸- هریک از واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟

www.1shoo.ir

(۱) یخچال:

(۲) شراع:

(۳) خنده:

۹- واژه «خوش خط»، را در دو جمله به گونه‌ای به کار ببرید که در جمله نخست «مسند» و در جمله دیگر «قید» باشد.

۱۰- در مصراع روبرو هسته و وابسته را مشخص کنید. «چه جانانه چرخ جنون می‌زنند»

۱۱- نهاد را در شعر زیر مشخص کنید.

رازی که خطر کنندگان می‌دانند در بازی خون برندگان می‌دانند

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۲- در عبارت و شعر زیر آرایه‌های ادبی «استعاره» و «تشبیه» را بیابید.

الف) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟

ب) تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید.

۱۳- واژه مشخص شده دارای چه آرایه‌ای است؟

چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه

۱۴- هریک از اشعار و عبارات گروه الف را با توجه به آرایه‌های موجود در گروه ب متصل کنید.

الف) بز زخم این مرهم عاشق است	۱- جان بخشی
ب) از شعله به خاطر روشنایی‌اش سپاسگزاری کن.	۲- متناقض نما
ج) بید مجنون در تمام عمر، سربالا نکرد	۳- حس آمیزی
د) به بهانه‌های شیرین، به ترانه‌های موزون	۴- حسن تعلیل

۱۵- مفهوم کنایی «دندان به دندان خاییدن» در بیت زیر چیست؟

بیشترد چون کوه پا بر زمین بخایید دندان به دندان کین

۱۶- در بیت زیر «درفش کاویان» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟

۰/۲۵

تویک ساعت چو افریدون به میدان باش تازان باش به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی

۱۷- با توجه به بند زیر «آفتاب» و «ستاره» در کدام مفاهیم استعاری به کار رفته‌اند؟

۰/۵

گریه کنی اگر که آفتاب، را ندیده‌ای، ستاره‌ها را هم نمی‌بینیwww.1shoo.ir

۱۸- چهار بیت اول شعر «وطن» را بنویسید.

۲

.....	
.....	
.....	
.....	

(ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹- معنی اشعار زیر را به نثر روان امروزی برگردانید.

۰/۵

الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست

۰/۵

ب) آمد سوی کعبه سینه بر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش

۰/۵

ج) خروشید کای پایمردان دیو بریده دل از ترس گیهان خدیو

۰/۵

د) چو آن آهنین کوه آمد به دشت همه رزمگه کوه فولاد گشت

۲۰- معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۰/۷۵

الف) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.

۰/۷۵

ب) مطوقه یاران را گفت: «این ستیزه روی در کار ما به جد است و تا از چشم او ناپیدا نشویم، دل از ما برنگیرد.»

۰/۵

ج) سراچه ذهنم آماس می کرد بیشتر بر فوران تخیل راه می رفتم تا بر روی دو پا

۲۱- در عبارت‌های زیر مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.

الف) گفت: خداوند! تو داناتری خاک تن در نمی‌دهد ۰/۲۵

ب) مادرم شمامتم می‌کرد، می‌گفت: «به شتر افسار گسیخته می‌مانی» ۰/۲۵

www.1shoo.ir

۲۲- در بیت زیر بر کدام یک از ارزش‌های انقلاب اسلامی تأکید شده است؟

۰/۵ بیا با گل لاله بیعت کنیم / که آلاله‌ها را حمایت کنیم.

۲۳- با توجه به بند زیر، ویژگی مهم انسان توانمند چیست؟

۰/۵ ممکن از ناممکن می‌پرسد، خانه‌ات کجاست؟ پاسخ می‌آید، «در رویای یک ناتوان»

۲۴- این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟

۰/۵ و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رستن از رنج

۲۵- مارانی که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت‌هایی می‌توان دانست؟

۰/۵

۲۶- پیام بیت زیر را بنویسید؟

۰/۵ چو شیر خدا راند بر خصم تیغ / به سر کوفت شیطان دو دست دریغ

۲۷- مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید.

۰/۵ آن موش را زبرا، نام بود بادهای تمام و خرد بسیار و گرم و سرد روزگار دیده و خیر و شر احوال مشاهدت کرده.

۲۸- مفهوم قسمت‌های مشخص شده را بنویسید.

۰/۲۵ الف) مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.

ب) منظور شاعر از «چراغدان» چه کسانی هستند؟

۰/۲۵ اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد از یاد مبر.

۷- جدول روبرو را کامل کنید.

فعل	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی
گفت	گویا - گویا - گویا	لغتی	لغتی

۸- هریک از واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟
 (۱) یخچال: علاقه بر حفظ معنای قدیم صورتهای تازه ای نیز به خود گرفته است
www.1shoo.ir

(۲) شرع: حرف از واژه گان زن

(۳) خنده: یا همان گل و یا همان معنای جرات صور را مرده است

۹- واژه «خوش خط»، را در دو جمله به گونه‌ای به کار ببرید که در جمله نخست «مسند» و در جمله دیگر «قید» باشد.

مسند: او خوش خط است.
 قید: او خوش خط تر است.

۱۰- در مصراع روبرو هسته و وابسته را مشخص کنید.

«چه جانانه چرخ چون می‌زنند»
 هسته: مصاف الیه

۱۱- نهاد را در شعر زیر مشخص کنید.

رازى که خطر کنندگان مى‌دانند
 در بازى خون برندگان مى‌دانند

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۲- در عبارت و شعر زیر آرایه‌های ادبی «استعاره» و «تشبیه» را بیابید.

الف) چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر بسته چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟
 استعاره
 ب) تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید.
بسته

۱۳- واژه مشخص شده دارای چه آرایه‌ای است؟

ما ز از مردم بازار

چو کاوه برون شد ز درگاه شاه
 بر او انجمن گشت بازارگاه

۱۴- هریک از اشعار و عبارات گروه الف را با توجه به آرایه‌های موجود در گروه ب متصل کنید.

الف) بز زخم این مرهم عاشق است	۱- جان بخشی
ب) از شعله به خاطر روشنایی اش سپاسگزاری کن. (۱)	۲- متناقض نما
ج) بید مجنون در تمام عمر، سربالا نکرد	۳- حس آمیزی
د) به بهانه‌های شیرین، به ترانه‌های موزون	۴- حسن تعلیل

۱۵- مفهوم کنایی «دندان به دندان خاییدن» در بیت زیر چیست؟

بیفشرد چون کوه پا بر زمین

بخایید دندان به دندان کین

شدت فراوان عصبانیت و خشم

۱۶- در بیت زیر «درفش کاویان» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟

۰/۲۵

تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تازان باش به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی

نماد مهارت و سپردار

۰/۵

۱۷- با توجه به بند زیر «آفتاب» و «ستاره» در کدام مفاهیم استعاری به کار رفته اند؟
گریه کنی اگر که آفتاب، را ندیده‌ای، ستاره‌ها را هم نمی‌بینیwww.1shoo.ir

لحی معصیت های بزرگ و عاید دردت میا فنی

۱۸- چهار بیت اول شعر «وطن» را بنویسید.

۲

متم بود ای دل و نام آرم
ز سپهر سیران بر گوهرم
نم محال محور را فدای وطن
که ما او چنین است بهمان من
دفاع از وطن کیش فرزاد گلیات
گرفتار چنین حال زخم درد انگشت
کسیر بر سپهر زمین بهمن است
به برادران که برادران زمین است

(ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹- معنی اشعار زیر را به نثر روان امروزی برگردانید.

۰/۵

الف) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست
سکس دانا و آگاه ی بخد و آرم تبیل و کوناه همت نادان است

۰/۵

ب) آمد سوی کعبه سینه بر جوش
پیر معنول یا دل و مکی پر جزویش تا آراک به طرف کعبه آمد و به خانی خرا موسل شد

۰/۵

ج) خروشید کای پایمردان دیو
مرد زرد بر میان حکومت صفا کسمند و لرکای ته از خردند آفر سده ی جوان هیچ ترسند از

۰/۵

د) چو آن آهنین کوه آمد به دشت
وقتی که آن سپهران بزرگ و قوی هسل به میدان نهادند دشت نه دراز ترس او گل کوه فولاد صفت و حکم شد

۲۰- معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۰/۷۵

الف) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.
امیر معور از مرگ نجات یافت به جای در آمد و لباسهاش را عوض کرد

۰/۷۵

ب) مطوقه یازان را گفت: «این ستیزه روی در کار ما به جد است و تا از چشم او ناپیدا نشویم، دل از ما برنگیرد.»

مطوقه به یازان گفت: این گستاخ بر اینکار ما مصمم است و تا از چشم او ناپیدا نشویم از کار ما ابریزد

۰/۵

ج) سراچه ذهنم آماس می کرد بیشتر بر فوران تخیل راه می رفتم تا بر روی دو پا
هر لحظه ذهن من مشکوفاست می شد به شدت دچار تخیل و تفسیر شدم

۲۱- در عبارت‌های زیر مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.

الف) گفت: خداوند! تو داناتری خاک تن در نمی‌دهد

ب) مادرم شمامتم می‌کرد، می‌گفت: «به شتر افسار گسیخته می‌مانی»

بیا با گل لاله بیعت کنیم
سیر در راه خدا

www.1shoo.ir

۲۲- در بیت زیر بر کدام یک از ارزش‌های انقلاب اسلامی تأکید شده است؟

بیا با گل لاله بیعت کنیم

که آلاها را حمایت کنیم.

سیر در راه خدا

۲۳- با توجه به بند زیر، ویژگی مهم انسان توانمند چیست؟

ممکن از ناممکن می‌پرسد، خانه‌ات کجاست؟ پاسخ می‌آید، «در رویای یک ناتوان»

پیرنگار مصمم و بار بار بر در

۲۴- این بخش از سروده گوته، بیانگر چه دیدگاهی است؟

و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن، به وقت رستن از رنج

در هر حال و در هر جا که بودی بخند زار و بدین نعمت خند زار

۲۵- مارانی که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت‌هایی می‌توان دانست؟

خوار و بی‌سکینه

۲۶- پیام بیت زیر را بنویسید؟

چو شیر خدا راند بر خصم تیغ

به سر کوفت شیطان دو دست دریغ

نا (میر مسکین) از ناله و گریه و کافران

۲۷- مفهوم کنایی قسمت مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید.

آن موش را زبرا، نام بود بادهای تمام و خرد بسیار و گرم و سرد روزگار دیده و خیر و شر احوال مشاهدت کرده.

با محترمه بود

۲۸- مفهوم قسمت‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.

وظایف بزرگی و سرور را به جاک آورد

ب) منظور شاعر از «چراغدان» چه کسانی هستند؟

اما چراغدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد از یاد مبر.

انسان محبده و بی با تو اصف و بی ارباب